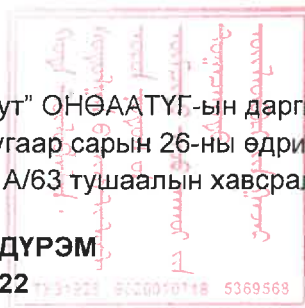

“Хот төлөвлөлт, судалгааны институт” ОНӨААТҮГ-ын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн
А/63 тушаалын хавсралт.

“ХТСИ” ОНӨААТҮГ-ЫН АЖИЛТНЫ ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ

БАРИМТ БИЧГИЙН ДУГААР: ХТСИ–Д 16/22

Нэг. ЗОРИЛГО, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

1.1 Энэхүү дүрмийн зорилго нь Хот төлөвлөлт, судалгааны институт ОНӨААТҮГ (цаашид Институт гэх) -ын хууль тогтоомж, дүрмээр хүлээсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх албаны үйл ажиллагаанд байгууллагын эрхэмлэх ёс суртахууны үнэт зүйлс, баримтлах ёс зүйн зарчим, дагаж мөрдөх хэм хэмжээг тогтоож, мөрдүүлэх, ёс зүйн зөрчлийн гомдол мэдээлэл, хүлээн авах, шалгаж, шийдвэрлэх ёс зүйн зөвлөлийн үйл ажиллагаа, ёс зүйн зөрчил гаргасан ажилтанд зөрчлийн шинж байдалд тохирсон хариуцлага хүлээлгэх, байгууллагын соёлыг төлөвшүүлж эерэг харилцаа, хандлагыг дэмжих, ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2 Энэхүү дүрмийн үндэслэл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Авилгын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлыг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болно.

1.3 Энэхүү дүрэм нь Институтийн нийт ажилтнуудад хамаарна.

Хоёр. ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ

2.1 Ажилтнууд үйл ажиллагаандаа дор дурьдсан зарчмыг баримтлана.

- » Шударга ёсны
- » Хууль дээдлэх
- » Тэгш байдал
- » Хариуцлага хүлээх
- » Олон нийтэд үйлчлэх
- » Ажлын байранд харилцах
- » Ажлын байрны бэлгийн дарамтыг үл тэвчих

Гурав. ЁС ЗҮЙН ЭРХЭМЛЭН ДЭЭДЛЭХ ЗҮЙЛС

3.1 Энэ дүрмийн 2.1-д заасан зарчмын хүрээнд байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт, дүрмээр хүлээсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлж, албаны үйлчилгээ үзүүлэхдээ дор дурьдсан зүйлсийг эрхэмлэн дээдэлнэ:

3.1.1 Шударга ёсны зарчмын хүрээнд: хүлээсэн үүрэгтээ үнэнч байж, нийтийн ашиг сонирхолд захирагдаж, ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй байх, хууль бус, шударга бус явдалтай эвлэршгүй байж, бусдыг манлайлах;

3.1.2 Хууль дээдлэх зарчмын хүрээнд: төрийн бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх болон байгууллагын бүхий л үйл ажиллагаанд Үндсэн хууль, бусад хууль, байгууллагын дотоод хэм хэмжээг дээдлэн сахих;

3.1.3 Тэгш байдлын зарчмын хүрээнд: бусад ажилтан болон үйлчлүүлэгч, харилцагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай адил тэгш, алагчлалгүй харьцан байгууллагын хөгжилд өөрийн хувь нэмрийг оруулах;

“ХТСИ” ОНӨААТҮГ-ЫН АЖИЛТНЫ ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ
БАРИМТ БИЧГИЙН ДУГААР: ХТСИ–Д 16/22

Нэг. ЗОРИЛГО, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

1.1 Энэхүү дүрмийн зорилго нь Хот төлөвлөлт, судалгааны институт ОНӨААТҮГ (цаашид Институт гэх) -ын хууль тогтоомж, дүрмээр хүлээсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх албаны үйл ажиллагаанд байгууллагын эрхэмлэх ёс суртахууны үнэт зүйлс, баримтлах ёс зүйн зарчим, дагаж мөрдөх хэм хэмжээг тогтоож, мөрдүүлэх, ёс зүйн зөрчлийн гомдол мэдээлэл, хүлээн авах, шалгаж, шийдвэрлэх ёс зүйн зөвлөлийн үйл ажиллагаа, ёс зүйн зөрчил гаргасан ажилтанд зөрчлийн шинж байдалд тохирсон хариуцлага хүлээлгэх, байгууллагын соёлыг төлөвшүүлж эерэг харилцаа, хандлагыг дэмжих, ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2 Энэхүү дүрмийн үндэслэл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Авилгын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлыг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болно.

1.3 Энэхүү дүрэм нь Институтийн нийт ажилтнуудад хамаарна.

Хоёр. ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ

2.1 Ажилтнууд үйл ажиллагаандаа дор дурьдсан зарчмыг баримтлана.

- » Шударга ёсны
- » Хууль дээдлэх
- » Тэгш байдал
- » Хариуцлага хүлээх
- » Олон нийтэд үйлчлэх
- » Ажлын байранд харилцах
- » Ажлын байрны бэлгийн дарамтыг үл тэвчих

Гурав. ЁС ЗҮЙН ЭРХЭМЛЭН ДЭЭДЛЭХ ЗҮЙЛС

3.1 Энэ дүрмийн 2.1-д заасан зарчмын хүрээнд байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт, дүрмээр хүлээсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлж, албаны үйлчилгээ үзүүлэхдээ дор дурьдсан зүйлсийг эрхэмлэн дээдэлнэ:

3.1.1 Шударга ёсны зарчмын хүрээнд: хүлээсэн үүрэгтээ үнэнч байж, нийтийн ашиг сонирхолд захирагдаж, ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй байх, хууль бус, шударга бус явдалтай эвлэршгүй байж, бусдыг манлайлах;

3.1.2 Хууль дээдлэх зарчмын хүрээнд: төрийн бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх болон байгууллагын бүхий л үйл ажиллагаанд Үндсэн хууль, бусад хууль, байгууллагын дотоод хэм хэмжээг дээдлэн сахих;

3.1.3 Тэгш байдлын зарчмын хүрээнд: бусад ажилтан болон үйлчлүүлэгч, харилцагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай адил тэгш, алагчлалгүй харьцан байгууллагын хөгжилд өөрийн хувь нэмрийг оруулах;

3.1.4 Хариуцлага хүлээх зарчмын хүрээнд: албан үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай өөрийн мэдлэг чадварыг байнга дээшлүүлж, хийсэн ажлынхаа гүйцэтгэл, үр дүнгийн үнэн зөв байдлын төлөө бүрэн хариуцлага хүлээх;

3.1.5 Олон нийтэд үйлчлэх зарчмын хүрээнд: байгууллагын үйлчилгээг олон нийт, харилцагч байгууллага, иргэдэд чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай, соёлтой хүргэж, тэдний итгэлийг хүлээж ажиллах.

3.1.6 Ажлын байранд харилцах хүрээнд: байгууллагын ёс зүйн соёлыг бий болгож, ёс зүйн сахилгыг өндөржүүлэх, ажлын байранд албан харилцаанд баримтлах ёс зүйн хэм хэмжээг тогтоож, сахиулах.

3.1.7 Ажлын байрны бэлгийн дарамтыг үл тэвчих хүрээнд: ажил эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаанд бусдад ажил, албан тушаал, нэр төр, алдар хүнд, эд хөрөнгө, сэтгэл санааны үр дагавар үүсгэж бэлгийн харьцааны шинжтэй үйлдэл хийх сэдлээ үг хэлээр, биеэр, өөр хэлбэрээр илэрхийлсэн үл тэвчих, хориглох.

Дөрөв. ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭ

4.1 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн 3.1.1-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.1.1 Өөрийн өмчийн байдал, тэдгээрт орсон өөрчлөлт, орлогын талаар эрх бүхий байгууллагад үнэн зөв мэдээлэх;

4.1.2 Хөдөлмөрийн тухай хууль, байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу ажлын цагийг үр бүтээлтэй, бүрэн дүүрэн ашиглах;

4.1.3 Үндсэн ажлын хажуугаар хувийн захиалгат ажил гүйцэтгэхгүй байх;

4.1.4 Байгууллагын эрх ашгийг ямагт дээгүүр тавьж, өөрт олгодсон эрхээ хэрэгжүүлэхдээ ашиг сонирхлын зөрчил үүсэж болзошгүй аливаа нөхцөл байдлаас татгалзах;

4.1.5 Ажил үүргээ гүйцэтгэх эсхүл гүйцэтгээгүйн улмаас бусад ажилтан, хуулийн этгээд, иргэдэд давуу байдал олгох, тэдэнтэй үгсэн тохирох, амлалт өгөх, тэднээс шан харамж, хөнгөлөлттэй үйлчилгээ, зээл авах, хууль бус бусад хангамж эдлэхгүй байх.

4.1.6 Танил, найз нөхөд, гэр бүл, төрөл садангийн хүмүүс ажиллаж байгаа байгууллага, тэдний ашиг сонирхолтой холбоотой асуудлаар шийдвэр гаргах, байгууллагын нэр барих зэргээр албан тушаал, эрх мэдлээ хууль бусаар ашиглахыг цээрлэх;

4.1.7 Албан тушаалын тодорхойлолтод нь тусгагдаагүй бусдын ажил үүргийг дур мэдэн гүйцэтгэх, шийдвэр гаргуулахаар бусдад амлалт өгөх, шийдвэр гаргахад хууль бусаар нөлөөлөх;

4.1.8 Бусад ажилтны үйл ажиллагаанд хууль бусаар нөлөөлөх, саад болох, хууль бус үйлдэл хийхийг шаардах, үүрэг даалгавар өгөхийг хориглох.

4.2 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн 3.1.2-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.2.1 Үндсэн хууль, бусад хууль тогтоомж, эрхзүйн акт, байгууллагын хэмжээнд дагаж мөрдөж байгаа соёл, дэг журам, дүрэм, зааврыг чанд баримтлах;

4.2.2 Дээд шатны албан тушаалтныг асуудал шийдвэрлэх, шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангах;

4.2.3 Хууль зөрчсөн, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашигласан, дураараа аашилсан болон ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн аливаа үйлдэлтэй эвлэршгүй байж, энэ тухай эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд мэдээлэх;

4.2.4 Албан үүргээ гүйцэтгэж байхдаа төр, байгууллага, хүний хувийн мэдээлэл зэрэг хуулиар хамгаалагдсан нууцыг задруулахгүй байж, хувийн болон бусдын ашиг сонирхлын төлөө ашиглах, албан ёсны аливаа мэдээллийг эрх бүхий албан тушаалтны зөвшөөрөлгүйгээр тараахгүй байх;

4.2.5 Албан тушаалын тодорхойлолтод нь тусгагдаагүй бусдын ажил үүргийг дур мэдэн гүйцэтгэх, шийдвэр гаргуулахаар бусдад амлалт өгөх, шийдвэр гаргахад хууль бусаар нөлөөлөх;

4.2.6 Бусад ажилтны үйл ажиллагаанд хууль бусаар нөлөөлөх, саад болох, хууль бус үйлдэл хийхийг шаардах, үүрэг даалгавар өгөхийг хориглох.

4.2.7 Байгууллагын эд хөрөнгө, техник хэрэгсэл, албаны мэдээллийг албаны бус зорилгоор ашиглахгүй байх.

4.3 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн 3.1.3-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.3.1 Албан тушаалын бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхдээ иргэд, үйлчлүүлэгч, хамтран ажиллагсадтай эелдэг, адил тэгш, хүлээцтэй, хүндэтгэлтэй харилцаж, байгууллагын үйлчилгээг чирэгдэл, ялгаварлалгүй хөнгөн шуурхай хүргэх;

4.3.2 Албан тушаалын чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ хүнийг үндэс, угсаа, арьсны өнгө, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, эрхэлсэн ажил, албан тушаал, шашин шүтлэг, үзэл бодол, боловсрол, эрүүл мэндийн байдал, гэрлэлтийн байдал, бэлгийн чиг хандлагаар нь ялгаврлан гадуурхахгүй байх;

4.4 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн 3.1.4-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.4.1 Өөрийн мэдлэг чадвар, ажил мэргэжлийн дадлага туршлагаа тасралтгүй хөгжүүлж, суралцах, байгууллага, ажилтны нэр хүндийг ямагт дээдлэх;

4.4.2 Албан тушаалын тодорхойлолтод заасан зорилго, зорилт, чиг үүргийн хэрэгжилтийг биечлэн, зохих ёсоор хангах;

4.4.3 Удирдлагын санаа бодолд нийцэх эсэхийг үл харгалзан тэдний гаргах шийдвэрээс үүдэн гарч болзошгүй үр дагавар, сөрөг талыг урьдчилан анхааруулж байх;

4.4.4 Захирах, захирагдах ёсны зарчмыг баримталж, тодорхой асуудлаар өөр саналтай байсан удирдлагаас гаргасан хуульд нийцсэн шийдвэр, үүрэг, даалгаврыг цаг тухайд нь бүрэн биелүүлэх;

4.4.5 Албаны үйл ажиллагаанд шаардлагатай мэдээллийг санаатай нуун дарагдуулах, бусдад мэдээлэхгүй байх, удирдлагын шийдвэр гаргах үйл ажиллагаанд саад учруулахыг цээрлэх;

4.4.6 Байгууллагын зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, ажил эрчимжүүлэх, байгууллагын сахилга дэг журам, цаг ашиглалтыг сайжруулах, хэрэгжилтэд хяналт тавихаар гаргаж буй байгууллагын аливаа шийдвэр, төрийн байгууллагаас явуулж байгаа бодлого, үйл ажиллагааг эсэргүүцсэн мэдээ, мэдээлэл тараахгүй байх.

4.5 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн энэхүү дүрмийн 3.1.5-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.5.1 Албан үүргээ хэрэгжүүлэхдээ хүний нэр төр, алдар хүнд, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг дээдлэн хүндэтгэлтэй хандах;

4.5.2 Байгууллагын соёл, дэг журам, хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээг баримтлан бусадтай төлөв түвшин харилцах;

4.5.3 Иргэн, хуулийн этгээд, харилцагч байгууллагад үзүүлэх байгууллагын үйлчилгээг зохих хууль, тогтоомжийн хүрээнд ил тод, түргэн шуурхай, чанартай үзүүлэх.

4.5.4 Иргэн, байгууллагаас ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг цаг хугацаанд нь холбогдох хууль, журмыг баримтлан шуурхай шийдвэрлэж, хариу өгөх.

4.6 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн энэхүү дүрмийн 3.1.6-д заасан эрхэмлэн дээдлэх зүйлсийн хүрээнд дор дурьдсан ёсзүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

4.6.1 Ажлын байранд чанга дуугаар ярих, инээлдэх, маргалдах, ширээ дэрлэн хэвтэх, бусдын өрөөгөөр сэлгүүцэх, ажлын цагаар хувийн асуудал ярих, утсаар удаан ярих, бүдүүлэг зан авир гаргах, бусадтай дээрэнгүй харьцах, бүдүүлэг үг хэрэглэхийг цээрлэх;

4.6.2 Ажлын байранд (томилолт, ажилдаа ирж, очих, сургалтад хамрагдах) согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис хэрэглэхгүй, тамхи татахгүй байх;

4.6.3 Удирдах дээд байгууллага болон байгууллагаас зохион байгуулж байгаа олон нийтийн арга хэмжээнд идэвхтэй оролцох;

4.6.4 Албаны хувцас өмсөж, этгээд байдлаар хувцаслах, (хэт задгай хувцас, хэт богино юбка), зохисгүй хувцаслах (биеийн тамирын хослол, албаны бус) этгээд өнгөөр үсээ (улаан, цэнхэр, ногоон) будуулахыг хориглох;

4.6.5 Удирдах, удирдуулах ёсыг баримталж, шүүмжлэлд хүлээцтэй хандах, сэтгэл хөдлөл, стрессийг зөв удирдан, бусдад дарамт учруулахгүй байх;

4.6.6 Албан тушаалын бүрэн эрхээ урвуулан ашиглах, бусдыг дарамтлах, бусдын талаар хов жив ярих, худал мэдээлэл тараах, харилцагч болон бусад ажилтны нэр хүндийг унагаах, хавчин гадуурхах, эрхшээлдээ байлгахыг хориглох;

4.6.7 Хувийн зохион байгуулалт сайтай, цэвэрч нямбай байх, үр бүтээлтэй, идэвх санаачилгатай ажиллах, хамт олны эвсэг, ажил хэрэгч уур амьсгалыг бүрдүүлж, багаар ажиллах төлөө бие биедээ ажлын шаардлага тавьж шүүмжилж болно.

4.7 Ажилтнууд энэхүү дүрмийн 3.1.7-д заасан ажил эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаанд бусдад ажил, албан тушаал, нэр төр, алдар хүнд, эд хөрөнгө, сэтгэл санааны үр дагавар үүсгэж бэлгийн харьцааны шинжтэй үйлдэл хийх сэдлээ үг хэлээр, биеэр, өөр хэлбэрээр илэрхийлсэн үл тэвчих хүрээнд дараах үйлдлийг хориглоно.

4.7.1 Илт эвгүйцмээр бэлгийн сэдэлтэй үйлдлүүд хийх, биеийн эмзэг хэсгүүдэд хүрэх, татаж чангаах, илж таалах;

4.7.2 Хүсээгүй байхад бэлгийн сэдлээ үг хэлээр, биеэр буюу өөр хэлбэрээр илэрхийлэх;

4.7.3 Бэлгийн харьцаанд орохыг санал болгох, албадах, тулган шаардах, шантаажлах;

4.7.4 Бэлгийн сэдлийн улмаас ажил, албан тушаал, эд материал, сэтгэл санааны болон бусад байдлаар хохироох үр дагавар бүхий тэвчишгүй орчин үүсгэх, айлган сүрдүүлэх, тулгах;

Тав. УДИРДЛАГЫН ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

5.1 Бүх шатны удирдлага ажиллагсдынхаа өмнө нэр хүнд, ажил хэргээр үлгэрлэх;

5.2 Хамт олны дотор ажил хэрэгч сэтгэл зүйн уур амьсгалыг бүрдүүлэх;

5.3 Авлигын орчин үүсэхээс сэргийлэх;

5.4 Ёс зүйн хэм хэмжээ зөрчигдөхөөс сэргийлэх, сургалт зохион байгуулах.

Төгсөв.

.....оОо.....